

PO POSVETOVANJU S TANASSIEM IN Z DE MARTINOM

Nenni sklical sejo centralnega komiteja socialistične stranke za 8. in 9. t.m.

Izjava vodstva komunistične stranke o kongresu PSU - Delo komisij poslanske zbornice in senata - Odborena sprememba urbanističnega zakona iz leta 1942

14. t.m. splošna stavka v zvezi z reformo pokojninskega sistema

RIM, 31. — Predsednik socialistične stranke Nenni je po posvetovanju s Tanassijem in z De Martinom sklical za 8. in 9. novembra sejo centralnega komiteja socialistične stranke.

V torek popoldne pa se bo sestala demokratizirana senatna skupina v zvezi z zasedanjem vsedržavnega sveta demokratizirane stranke, ki se bo začelo v sredo. V torek se bo sestala tudi poslanska demokratizirana skupina.

Davi pa se je sestalo vodstvo komunistične stranke, ki je proločilo rezultate kongresa socialistične stranke in razvoj političnega stanja. O kongresu socialistične stranke je poročal poslanec Napolitano, ki je vodil uradno delegacijo komunistične stranke na tem kongresu.

Uradno sporočilo, ki so ga objavili včeraj, pravi, da je kongres pomenil velik neuspeh poizkusov, da bi z desničarskim kompromisom premagali udare volinnih rezultatov 12. maja in nasprotja, ki so nastala v stranki in v njenem vodstvu po volitvah. Dalje je rečeno, da je volja po borbi in temeljiti obnovitvi, ki prevzema ljudske množice in mlade generacije, močno vplivala na ozračje in potek kongresa.

Zatem se v sporočilu rečeno, da je velika zmeda in razpoljenost, ki označuje zaključke kongresa, posledica politike, ki je deformirala sam značaj stranke, tako da so se na kongresu pojavili znaki razkroja, za kar so odgovorne desničarske skupine. Dalje je rečeno, da je kongres pokazal na globoko krizo politike leve sredine in na težave, da bi z navadno obnovitvijo te politike mogli zadostiti zahtevam in pričakovanjem množice.

Vodstvo KPI je rečeno dalje v sporočilu, meni da bi bil vsak poizkus obnovitve vlade leve sredine v velikem nasprotju s potrebo po bistveni spremembi v primerjavi s preteklo in s potrebo desniške politične in socialne reforme, ki se odločno postavlja med sedanjimi borbami. «Povratek socialistične stranke v vlado bi pripeljal to stranko do še ostreje krize, do še večje ločitve od novih socialističnih in političnih procesov, ki se razvijajo v državi. Krščanska demokratizirana in zlasti njena srednja vodilna skupina, morata biti postavljeni pred lastno odgovornost: prislilni ju je treba, da se odkrijo spopadeta s težavami tudi v tej stranki in dastaj jasno, ki so potrebne priznanje. Nedopustna zahteva doročiteljskih voditeljev, da bi podredili svojim interesom in računom zahteve desniških in ljudskih množic po napredku in da bi še bolj stisnili okoli svojega političnega monopola.»

«Komunisti je poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

«Komunisti se poudarjeno v sporočilu, so mnenja, da je potrebna in nujna najširša mobilizacija socialističnih in naprednih političnih sil, da se doseže začetek nove politike. Vodstvo KPI pozdravlja dejstvo, da se v potrebo priznanje stranki komunistične stranke, ter poziva komunistične organizacije, naj pregledajo vse možnosti za enotno akcijo za demokratizacijo in socialni napredek.»

Wallnoefer o Južni Tirolski

DUNAJ, 31. — V katoliškem tedniku «Der Volksbote» iz Innsbrucka piše poglavar tirolske deželne vlade Wallnoefer pod naslovom «Tirolska 1918, danes in jutri» med drugim: «Kar pritiče Južni Tirolski — in celo neodvisno od pariškega sporazuma — je pravica do popolnega uporabljanja lastnih kulturnih, gospodarskih in socialnih sil, o katerih je dokazala obstoj v stoletjih cvetoče kulture; pravica do samovlade, in sicer na vseh sektorjih življenja, tudi javnega življenja.»

Nato nadaljuje: «Drugače kakor po letu 1918, je Tirolska danes v skladu s časom, ko izjavlja: Lahko se začrtajo meje skozi države, toda ne morejo se razdeliti narodi. Tudi danes, 50 let po letu 1918, se severni in južni Tirolci čutijo enotni. Nas ne briga teorija o razvodnicah, kajti naši bratje so tisti ki živijo v Boenu in Brixenu. Verujemo, da so naši ljudje, naša zgodovina, naš jezik, naša kultura vrednote, ki imajo pravico do ohranitve, zaradi česar se ne sme zahtevati miloščina za ohranitev.»

Žalne svečanosti ob dnevu mrtvih v Sloveniji

LJUBLJANA, 31. — Od dnevu mrtvih so bile danes v Sloveniji številne žalne svečanosti na grobovih in ob spomenikih padlih v narodnoosvobodilni borbi. Mestna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva je organizirala komemoracijo ob spomeniku talcev v Gramozni jami in pri grobnici narodnih herojev. Jutri, na dan mrtvih, ko je v Sloveniji dvanajst praznik, bo sta osrednji žalni svečanosti ob spomeniku žrtvam na Urhu pri Ljubljani in v spominskem parku na ljubljanskih Zalah.

Zlate rezerve Južne Afrike

WASHINGTON, 31. — Mednarodni monetarni fond je včeraj objavil, da je Južna Afrika akumulirala zlate rezerve vrednosti 53 milijard zlatih dolarjev (okrog 32 milijard in 860 milijonov italijanskih lir) v mesecu septembru; njene zlate rezerve so se tako dvignile na 1069 milijard dolarjev.

Zlate rezerve Južne Afrike konec septembra so bile več kot dvakrat tolikšne kot v istem času lanskega leta. Tedaj je zlato tržisko začelo postajati nestabilno. Južna Afrika proizvaja letno 1,1 milijard zlatih dolarjev. Sedanje zlate rezerve prekašajo celotno južnoafriško proizvodnjo iz leta 1966.

STOCKHOLM, 31. — Švedska komisija za tuje je sporočila, da je iz humanitarnih razlogov naklonila politično zatočišče enajstim ameriškim vojakom. Za politično zatočišče je do sedaj zaprosilo kakih 170 deseterjev, ki so po večini služili vojaški rok v Zahodni Nemčiji in v drugih evropskih državah.

PROTISLOVNE VESTI O SREDNJEM VZHODU

Z izraelske strani vesti o pogajanjih ki jih pa Arabci zelo odločno zanikajo

Eban je dobil od kandidate za začetek «dialoga» z arabskimi državami s posredovanjem Jarringa - Začela so se preliminarne pogajanja za prodajo ameriških letal «Phantom»

TEL AVIV, 31. — Izraelska vlada je danes ugodila zahtevi zunanjega ministra Ebana ter mu dala mandat, da lahko začne «dialog» z arabskimi državami s posredovanjem Gunarja Jarringa. O Tanobve predstavnik na Srednjem vzhodu. Eban bo verjetno odpotoval še pred koncem tedna v New York, kjer bo stopil v stik z Jarringom.

Kot je radio Amman že prej sporočil, je kralj Hussein prvič po svojem povratku iz Evrope danes zvečer govoril jordanskemu ljudstvu po radiu in televiziji. Ta odločitev jordanskega suverena je sledila večeršnjim izjavam izraelskega zunanjega ministra Ebana, da je jordanska vlada pristala na začetek neposrednih pogajanj z Izraelom za mirno rešitev izraelsko - arabskega konflikta, in sicer naj bi bila pogajanja pod predsedstvom posebnega odposlanca OZN Gunarja Jarringa. Kralj Hussein, ki je že pred tem zanikal možnost pogajanj med Izraelom in Jordanijo, je tudi današnje kategorično zanikal informacije o pogajanjih.

Egipt je danes zanikal izraelske trditve, da nekatera egiptovska vojaška letala pilotirajo sovjetski letalci. Uradni glasnik je dejal, da je izjava, ki jo je dal včeraj večer v parlamentu namestnik izraelskega ministrskega predsednika Yizrahel Alon, absolutno brez smisla. Rešitev je dostavil, da sovjetski letalci sedaj ne vodijo egiptovskih letal in jih tudi v bodoče nlohki ne bodo, vendar je dejal, da spada izjava Alona, po kateri ima skupina sovjetskih bombardnikov «Tupelev 16» svoje oporišče na egiptovskem teritoriju in je pod neposrednim nadzorom sovjetskega brodarstva. Zredovskem morju, v kampanjo izraelske propagande, ki govori, da se Izraelci ne pogajajo z Arabci, temveč z Rusi.

V svojem poročilu o zunanji politiki je francoski zunanji minister Debré govoril tudi o Srednjem

zvezne skupščine za ustava vprašanja je danes pričela sklepno razpravo o ustavnih spremembah in sprejela nekatere osnovne ustavne popravke, ki jih bodo predložili skupščini in javnosti v razpravo. Med prvimi je komisija sprejela popravke, da se v čl. 2 ustave poudari, da SFRJ poleg šestih republik sestavlja tudi avtonomni pokrajini Vojvodine ter Kosova in Metohije, kar doslej ni bilo izrecno rečeno. Ideja tega popravka je, da se čim ustrežne zagotovijo enakopravnost vseh narodov Jugoslavije. Drugi popravki se nanasa na strukturo bodoče zvezne skupščine. Predlaga se namreč, da zvezno skupščino sestavljajo: svet narodov (kot svet delegatov republik in pokrajin), gospodarski svet, kulturno - prosvetni svet, socialno - zdravstveni svet (kot svet delovne skupnosti) in družbeno - politični svet (kot svet delegatov, državljanov in občin), ki bi imel moč vseh pristojnosti od sedanjega zveznega sveta. Zelo važna razprava je bila občin načina volitev v posamezne svete. Poleg utemeljitev v korist neposrednih volitev so zagovorniki poslednjih volitev upravičeno opozarjali, da so poslednje volitve v določenih pogojih lahko demokratske.

ŠE NOBENE URADNE VESTI O TAJNIH POGAJANJIH

Svetovna javnost pričakuje od Johnsona da prekine bombardiranje Sev. Vietnam

Številne nepotrjene govorice o skorajšnjem koncu vojne Domneve o vsebini razgovora Johnson-Abrams - Ameriški bombniki ne najdejo več objektov za svoje napade

SAJGON, 31. — Medtem ko pričakujejo po vsem svetu Johnsonovo izjavo o prekinitvi bombardiranja nad ozemljem Severnega Vietnam, ki bi pomenila prvi korak na poti k prenehanju že toliko let trajajoče vojne, so se uradni krogi v Washingtonu, Sajgonu, Hanoju in Parizu zaprli v neprodušnih predsednikove besede.

Včeraj se je tudi razširila govorica, po kateri naj bi Van Thieu že sestavil južnovietnamsko delegacijo za bodočo mirovno konferenco. Vest je bila danes delno potrjena, delno pa zanikana. Res je, da je sajgonška vlada določila tri visoke častnike južnovietnamske vojske, ki bodo v prihodnjih dneh odpotovali v Pariz, vendar gre le o kot je pojasnilo sajgonsko obrambno ministrstvo — za «normalno administracijo». Trije častniki naj bi imeli nalogo, da vzdržijo zvezo med Parizom in Sajgonom, glede na možnost — po mnenju južnovietnamskega tiska — da bi prišlo do razširitve sedanjih pariških razgovorov.

Vsekar se vedno prevladuje občutek, da bi morali prihodnji dnevi prinesiti odločne novice v zvezi z vietnamsko krizo. V Parizu, kjer se je danes na vladni seji v Elizeju govorilo tudi o Vietnamu, je vladni glasnik Le Theule izjavil, da ima v sedanjem položaju izredne važnosti. Ali bo prišlo do odločitve, je dejal — ali bo treba dobiti rešitev vietnamske krize v nedogled.

Tudi japonska agencija «Kyodo» poroča, da pričakuje v japonskih vladnih krogih odločen premik v prihodnjih urah. Že se celo, da je Johnson že posel na trak svojo izjavo o prekinitvi bombardiranja. Japonska agencija pa pripominja, da ni bilo do sedaj o tem nobenega uradnega potrdila.

Ameriški «New York Times» piše danes, da sta ZDA in Severni Vietnam že na tem, da se sporazumejo za ustavitve bombardiranja. List poroča, sklicujoč se na «obsevnene diplomatske kroge», da bodo pariški razgovori «stopili v novo fazo», to pa po zaslugi «intenzivnih tajnih pogajanj». Hanojski delegati naj bi najdlje obdržali, da se severnovietnamska vlada «ugodno razpoložena» do ameriškega načrta, ki predvideva udeležbo predstavnikov sajgonške vlade in FNO na bodočih pogajanjih.

Se vedno vzbuja veliko pozornost nenadno in nepričakovano potovanje v Washington vrhovnega poveljnika ameriških oboroženih sil Georgea Abramsa, ki je imel «tajni» razgovor z Johnsonom. Abrams, ki se je medtem že vrnil v Sajgon, kjer je imel danes sestanek z veleposlanikom Bunkerjem, naj bi na razgovoru v Beliš hiši končno pristal — še vedno po mnenju obsevnene vladnih krogov — in po pisanju ameriškega lista «Washington Post» — na načrt za ustavitve bombardiranja nad ozemljem Severnega Vietnam. Vrhovni poveljnik naj bi obrazložil Johnsonu, da se je veliko število hanojskih vojakov in pripadnikov FNO v zadnjih časih umaknilo severno od demilitarizirane pasu, in da bi bilo torej mogoče, da bi se utegnili neoproti koristiti s prekinitvijo bombardiranja. Hanojske in osvobodilne čete — je bil dejal general Abrams — bi potrebovale najmanj en teden, da bi se vrnile na bojne položaje, tako da bi lahko pravočasno znova začeli z bombardiranjem, če bi imel izvidniški in letalski izredni premik čez proti jugu. Tudi te vesti niso bile seveda uradno potrjene.

V Sajgonu se je danes sestala južnovietnamski varnostni svet. Na sestanku, na katerem so bile prisotne najvišje južnovietnamske oblasti, so baje razpravljali o prekinitvi bombardiranja.

Do tukaj neuradne vesti. Edini uradni glas prihaja iz Sajgona,

Razprava o spremembi ustave v Jugoslaviji

BEOGRAD, 31. — Komisija zvezne skupščine za ustava vprašanja je danes pričela sklepno razpravo o ustavnih spremembah in sprejela nekatere osnovne ustavne popravke, ki jih bodo predložili skupščini in javnosti v razpravo. Med prvimi je komisija sprejela popravke, da se v čl. 2 ustave poudari, da SFRJ poleg šestih republik sestavlja tudi avtonomni pokrajini Vojvodine ter Kosova in Metohije, kar doslej ni bilo izrecno rečeno. Ideja tega popravka je, da se čim ustrežne zagotovijo enakopravnost vseh narodov Jugoslavije. Drugi popravki se nanasa na strukturo bodoče zvezne skupščine. Predlaga se namreč, da zvezno skupščino sestavljajo: svet narodov (kot svet delegatov republik in pokrajin), gospodarski svet, kulturno - prosvetni svet, socialno - zdravstveni svet (kot svet delovne skupnosti) in družbeno - politični svet (kot svet delegatov, državljanov in občin), ki bi imel moč vseh pristojnosti od sedanjega zveznega sveta. Zelo važna razprava je bila občin načina volitev v posamezne svete. Poleg utemeljitev v korist neposrednih volitev so zagovorniki poslednjih volitev upravičeno opozarjali, da so poslednje volitve v določenih pogojih lahko demokratske.

Danes se bomo spomnili naših pokojnih in okrasili bomo njihove grobove. Še posebno se bomo s hvaležnostjo spomnili vseh, ki so žrtvovali življenje, da bi mogli mi živeti boljše čase. Včeraj so se na katinarskem pokopališču poklonili padlim za svobodo tudi katinarski otroci

Svetovna javnost pričakuje od Johnsona da prekine bombardiranje Sev. Vietnam

Številne nepotrjene govorice o skorajšnjem koncu vojne Domneve o vsebini razgovora Johnson-Abrams - Ameriški bombniki ne najdejo več objektov za svoje napade

SAJGON, 31. — Medtem ko pričakujejo po vsem svetu Johnsonovo izjavo o prekinitvi bombardiranja nad ozemljem Severnega Vietnam, ki bi pomenila prvi korak na poti k prenehanju že toliko let trajajoče vojne, so se uradni krogi v Washingtonu, Sajgonu, Hanoju in Parizu zaprli v neprodušnih predsednikove besede.

Včeraj se je tudi razširila govorica, po kateri naj bi Van Thieu že sestavil južnovietnamsko delegacijo za bodočo mirovno konferenco. Vest je bila danes delno potrjena, delno pa zanikana. Res je, da je sajgonška vlada določila tri visoke častnike južnovietnamske vojske, ki bodo v prihodnjih dneh odpotovali v Pariz, vendar gre le o kot je pojasnilo sajgonsko obrambno ministrstvo — za «normalno administracijo». Trije častniki naj bi imeli nalogo, da vzdržijo zvezo med Parizom in Sajgonom, glede na možnost — po mnenju južnovietnamskega tiska — da bi prišlo do razširitve sedanjih pariških razgovorov.

Vsekar se vedno prevladuje občutek, da bi morali prihodnji dnevi prinesiti odločne novice v zvezi z vietnamsko krizo. V Parizu, kjer se je danes na vladni seji v Elizeju govorilo tudi o Vietnamu, je vladni glasnik Le Theule izjavil, da ima v sedanjem položaju izredne važnosti. Ali bo prišlo do odločitve, je dejal — ali bo treba dobiti rešitev vietnamske krize v nedogled.

Tudi japonska agencija «Kyodo» poroča, da pričakuje v japonskih vladnih krogih odločen premik v prihodnjih urah. Že se celo, da je Johnson že posel na trak svojo izjavo o prekinitvi bombardiranja. Japonska agencija pa pripominja, da ni bilo do sedaj o tem nobenega uradnega potrdila.

Ameriški «New York Times» piše danes, da sta ZDA in Severni Vietnam že na tem, da se sporazumejo za ustavitve bombardiranja. List poroča, sklicujoč se na «obsevnene diplomatske kroge», da bodo pariški razgovori «stopili v novo fazo», to pa po zaslugi «intenzivnih tajnih pogajanj». Hanojski delegati naj bi najdlje obdržali, da se severnovietnamska vlada «ugodno razpoložena» do ameriškega načrta, ki predvideva udeležbo predstavnikov sajgonške vlade in FNO na bodočih pogajanjih.

Se vedno vzbuja veliko pozornost nenadno in nepričakovano potovanje v Washington vrhovnega poveljnika ameriških oboroženih sil Georgea Abramsa, ki je imel «tajni» razgovor z Johnsonom. Abrams, ki se je medtem že vrnil v Sajgon, kjer je imel danes sestanek z veleposlanikom Bunkerjem, naj bi na razgovoru v Beliš hiši končno pristal — še vedno po mnenju obsevnene vladnih krogov — in po pisanju ameriškega lista «Washington Post» — na načrt za ustavitve bombardiranja nad ozemljem Severnega Vietnam. Vrhovni poveljnik naj bi obrazložil Johnsonu, da se je veliko število hanojskih vojakov in pripadnikov FNO v zadnjih časih umaknilo severno od demilitarizirane pasu, in da bi bilo torej mogoče, da bi se utegnili neoproti koristiti s prekinitvijo bombardiranja. Hanojske in osvobodilne čete — je bil dejal general Abrams — bi potrebovale najmanj en teden, da bi se vrnile na bojne položaje, tako da bi lahko pravočasno znova začeli z bombardiranjem, če bi imel izvidniški in letalski izredni premik čez proti jugu. Tudi te vesti niso bile seveda uradno potrjene.

V Sajgonu se je danes sestala južnovietnamski varnostni svet. Na sestanku, na katerem so bile prisotne najvišje južnovietnamske oblasti, so baje razpravljali o prekinitvi bombardiranja.

Do tukaj neuradne vesti. Edini uradni glas prihaja iz Sajgona,

kjer je predsednik Van Thieu imel na televiziji kratek govor, na katerem pa ni omenil prekinitve bombardiranja. Dejtal je, da je južnovietnamska vojska «ošibila» sovražnika, nato pa je pripomnil: «Obljubil sem vam, da ne bom kapituliral pred komunisti. In ne bom kapituliral. Vendar pa potrebujem pomembno vojaško zmagano na bojnem polju, da bom lahko zmagal tudi v boju za mir.» Po govoru je visok vladni funkcionar pojasnil, da so bile Thieujeve besede namenjene privdram vojski, in da jim ne gre prispevati posebnega političnega pomena.

Vojna se medtem nadaljuje. Ameriški bombniki so izvedli včeraj vrsto napadov na ozemlje Severnega Vietnam, vendar so ameriške oblasti nekoliko zaskrbljene, ker letala praktično ne najdejo več objektov, ki ne bi bila že porušena od prejšnjih bombardiranj. Tako se zdi — kot poročajo vladni viri v Sajgonu — da se morajo bombniki vrniti v baze, ne da bi izstrelili vseh bomb.

Osvobodilne sile so danes ustrelile dvanajst raklet na sam Sajgon, medtem ko je Hanojska redna vojska z minometi obstreljevala položajke v Dong Ha, južno od demilitarizirane pasu. Južnovietnamski glasnik je izjavil, da je napad povzročil veliko žrtv in ogromno materialno škodo.

Ameriški vojaški glasnik je danes sporočil, da so tudi v zadnjem tednu zabeležili omejeno število hanojskih žrtv. Američani so imeli 109 mrtvih in 717 ranjenih, južni Vietnamci pa 103 in 578 ranjenih. Tudi v nasprotnem taboru so bile v zadnjem tednu izgube manjše.

Številne nepotrjene govorice o skorajšnjem koncu vojne Domneve o vsebini razgovora Johnson-Abrams - Ameriški bombniki ne najdejo več objektov za svoje napade

SAJGON, 31. — Medtem ko pričakujejo po vsem svetu Johnsonovo izjavo o prekinitvi bombardiranja nad ozemljem Severnega Vietnam, ki bi pomenila prvi korak na poti k prenehanju že toliko let trajajoče vojne, so se uradni krogi v Washingtonu, Sajgonu, Hanoju in Parizu zaprli v neprodušnih predsednikove besede.

Včeraj se je tudi razširila govorica, po kateri naj bi Van Thieu že sestavil južnovietnamsko delegacijo za bodočo mirovno konferenco. Vest je bila danes delno potrjena, delno pa zanikana. Res je, da je sajgonška vlada določila tri visoke častnike južnovietnamske vojske, ki bodo v prihodnjih dneh odpotovali v Pariz, vendar gre le o kot je pojasnilo sajgonsko obrambno ministrstvo — za «normalno administracijo». Trije častniki naj bi imeli nalogo, da vzdržijo zvezo med Parizom in Sajgonom, glede na možnost — po mnenju južnovietnamskega tiska — da bi prišlo do razširitve sedanjih pariških razgovorov.

Vsekar se vedno prevladuje občutek, da bi morali prihodnji dnevi prinesiti odločne novice v zvezi z vietnamsko krizo. V Parizu, kjer se je danes na vladni seji v Elizeju govorilo tudi o Vietnamu, je vladni glasnik Le Theule izjavil, da ima v sedanjem položaju izredne važnosti. Ali bo prišlo do odločitve, je dejal — ali bo treba dobiti rešitev vietnamske krize v nedogled.

Tudi japonska agencija «Kyodo» poroča, da pričakuje v japonskih vladnih krogih odločen premik v prihodnjih urah. Že se celo, da je Johnson že posel na trak svojo izjavo o prekinitvi bombardiranja. Japonska agencija pa pripominja, da ni bilo do sedaj o tem nobenega uradnega potrdila.

Ameriški «New York Times» piše danes, da sta ZDA in Severni Vietnam že na tem, da se sporazumejo za ustavitve bombardiranja. List poroča, sklicujoč se na «obsevnene diplomatske kroge», da bodo pariški razgovori «stopili v novo fazo», to pa po zaslugi «intenzivnih tajnih pogajanj». Hanojski delegati naj bi najdlje obdržali, da se severnovietnamska vlada «ugodno razpoložena» do ameriškega načrta, ki predvideva udeležbo predstavnikov sajgonške vlade in FNO na bodočih pogajanjih.

Se vedno vzbuja veliko pozornost nenadno in nepričakovano potovanje v Washington vrhovnega poveljnika ameriških oboroženih sil Georgea Abramsa, ki je imel «tajni» razgovor z Johnsonom. Abrams, ki se je medtem že vrnil v Sajgon, kjer je imel danes sestanek z veleposlanikom Bunkerjem, naj bi na razgovoru v Beliš hiši končno pristal — še vedno po mnenju obsevnene vladnih krogov — in po pisanju ameriškega lista «Washington Post» — na načrt za ustavitve bombardiranja nad ozemljem Severnega Vietnam. Vrhovni poveljnik naj bi obrazložil Johnsonu, da se je veliko število hanojskih vojakov in pripadnikov FNO v zadnjih časih umaknilo severno od demilitarizirane pasu, in da bi bilo torej mogoče, da bi se utegnili neoproti koristiti s prekinitvijo bombardiranja. Hanojske in osvobodilne čete — je bil dejal general Abrams — bi potrebovale najmanj en teden, da bi se vrnile na bojne položaje, tako da bi lahko pravočasno znova začeli z bombardiranjem, če bi imel izvidniški in letalski izredni premik čez proti jugu. Tudi te vesti niso bile seveda uradno potrjene.

V Sajgonu se je danes sestala južnovietnamski varnostni svet. Na sestanku, na katerem so bile prisotne najvišje južnovietnamske oblasti, so baje razpravljali o prekinitvi bombardiranja.

Do tukaj neuradne vesti. Edini uradni glas prihaja iz Sajgona,

RESOLUCIJA SIMPOZIJA O SREDSTVIH INFORMIRANJA IN MEDNARODNEM SPORAZUMEVANJU

Strogo spoštovanje svobode izražanja glavni pogoj za nacionalno neodvisnost

Poziv simpozija novinarjem, založnikom, znanstvenim ustanovam in priporočila državam članicam ZN

V prvih dneh septembra je bil v Ljubljani simpozij o sredstvih informiranja in mednarodnem sporazumevanju, katerega se je udeležili tudi uredniki našega dnevnika. Posugi delegatov so bili izredno zanimivi, misli in zaključke pa so vključili v resolucijo, ki jo objavljamo v celoti.

SIMPOZIJO O SREDSTVIH INFORMIRANJA IN MEDNARODNEM SPORAZUMEVANJU, ki je bil od 3. do 6. septembra 1968 v Ljubljani in je hkrati obeležil dvajseto obletnico kar je generalna skupščina OZN sprejela in razglasila UNIVERZALNO DEKLARACIJO O ČLOVEŠKIH PRAVICAH. O udeležbi razširjatev, informacij, novinarjev, radijskih in televizijskih delavcev in pisateljev, znanstvenikov, vzgojiteljev in strokovalcev na poprillu sredstev množičnega obveščanja iz 26 držav, je soglasno sprejel tole resolucijo:

Simpozij spričlo splošnega in nedavnega dogajanja, ki izrazito opozarja na izreden pomen pravilne rabe sredstev za množično obveščanje v spopadih, ki zadevajo neodvisnost narodov in v katerih prevzemajo na sebe velikansko odgovornost vseh tistih, ki se v takšnih okoliščinah ne bojijo padeži resnice ali preprečujevali njeno izražanje. Po vsem svetu, da bi branili svoje zamisli ali interese in pozicije blokov.

Sodbi da je strogo spoštovanje svobode izražanja in informiranja v vseh okoliščinah glavni pogoj za nacionalno neodvisnost kakor tudi za svobodo človeka in sporazumevanje med narodi. Zato ta simpozij obsodja vse kršitve svobode izražanja in informacij. Ob tej priložnosti obznanja, da v večini spopadov, pri katerih se stojijo nasproti neki narodi ali skupine narodov, lahko javno mnenje največkrat sliši samo eno plat zvona.

Posilja razširjatev informacijske, posameznim novinarjem, zvezam novinarjev, založnikom, znanstvenikom, znanstvenim ustanovam, državam članicam Združenih narodov, UNESCO in drugim mednarodnim organizacijam, ki so povezane z Združenimi narodi (specializiranim agencijam), kakor tudi drugim vladnim in nevladnim organizacijam po vsem svetu ta

Poziv Novinarjem, založnikom radijskim in TV delavcem in njihovim organizacijam Ob tem, ko upoštevamo velik pomen novinarjev in njihovih nacionalnih in mednarodnih organizacij pri zbiranju in razširjanju informacij v državnem in mednarodnem merilu;

ob tem, ko upoštevamo vse neugodne posledice nepopolnega, neobjektivnega in zapornega obveščanja, notodno novic, dezinformiranja in škodljive propagande

posiljamo poziv vsem novinarjem in njihovim organizacijam, da si še močneje prizadevajo za napredek mednarodnega obveščanja, in objektivnega informiranja narodov na svetu, da se še bolj dejavno in odlično upirajo vsem vidikom škodljive propagande, dezinformacij in neobjektivnega obveščanja;

da si prizadevajo za sprejetje mednarodnega etičnega kodeksa novinarjev in nacionalnih kodeksov; da si trdno prizadevajo za spoštovanje novinarske etike, neodvisnosti in odgovornosti novinarjev; da si prizadevajo za ureditev položaja novinarjev kot neodvisnih in odgovornih javnih delavcev; da jemljejo svoj odgovornost pri objektivnem, popolnem in hitrem obveščanju javnosti za svojo prvo poklicno dolžnost in obveznost; da ustanovijo mednarodno združno časopisno agencijo.

II. Znanstvenim ustanovam in znanstvenikom na poprillu družbenih ved

Ob tem, ko izhajamo s stališča pomembnosti znanstvenih ustanov znanstvenikov in njihovih raziskovalnega dela na poprillu mednarodnega množičnega obveščanja;

ob tem, ko podpiramo poziv Generalne skupščine Združenih narodov, znanstvenim ustanovam in znanstvenikom, naj dejavno sodelujejo pri proučevanju svobode informiranja in mednarodnega obveščanja

posiljamo poziv vsem znanstvenim ustanovam in znanstvenikom na svetu, naj se še bolj potrudijo pri proučevanju vseh oblik in vidikov mednarodnega obveščanja;

naj si prizadevajo za povečanje mednarodnega sodelovanja med znanstvenimi ustanovami in znanstveniki; pri raziskovanju in zbiranju informacij; in zbiranju informacij; in zbiranju informacij; in zbiranju informacij;

Pozivamo tudi MORI (AIERI), da še naprej posveča pozornost koordinaciji raziskovalnega dela o vlogi, sredstev obveščanja v mednarodnih odnosih, predvsem s temeljnimi

šim stiki s središči v številnih državah, ki zdaj proučujejo možnosti za mir in ublažitve spopadov. Takšno raziskovalno delo bo očitno v velikem obsegu zadevalo učinek sredstev množičnega obveščanja v položajih napetosti in bo vsebovalo takšne dejavnike, kakor sta semantika spopada in pravilnost informiranja.

III. Državam članicam Združenih narodov in njihovim specializiranim agencijam

Ob upoštevanju naloge in odgovornosti Združenih narodov za uresničevanje načel ustanovne listine, univerzalne deklaracije o človeških pravicah in drugih mednarodnih instrumentov, ki obravnavajo pravice človeka, predvsem pa mednarodnih konvencij o državljanjskih in političnih pravicah;

ob priznavanju pomembnosti javnega mnenja v sodobnem svetu in dejstva, da se morajo Združeni narodi oprliti na svetovno javno mnenje in prizadevanjih za uresničevanje svojih smotrov;

ob tem, da pozdravljajo in z zadovoljstvom jemljejo na znanje vsa dosežanja prizadevanja Združenih narodov, UNESCO in drugih specializiranih agencij OZN, za uresničevanje človeških pravic glede svobodnega toka informacij in razvoja sredstev množičnega obveščanja;

prepričani, da bo v prihodnosti nujno posvečati večjo pozornost tehničnemu razvoju sredstev množičnega obveščanja in izboljšanja in razvijanju metod in sredstev za zagotovitev nemotenega kroženja informacij;

udeleženci priporočajo da bi organi Združenih narodov nadaljevali in dopolnili delo na Konvenciji o svobodi informacij in da bi si prizadevali za še širše izvajanje konvencije o pravicah do popravka;

da bi nadaljevali delo pri definiciji propagande, ki ogroža mir in ovira sodelovanje med narodi in državami, ogroža suverenost držav, rabi za vmesanje v notranje zadeve drugih držav, in da bi naobčili državam članicam obveznost, da ukrepajo in preprečujejo širjenje take propagande;

da bi ustanovili komisijo Združenih narodov, ki bi ji zaupali nalogo nadziranja, proučevanja in poročanja generalni skupščini OZN, da bi si z vsemi sredstvi prizadevala preprečevati primere in incidentne uporabljajna propagande, ki je škodljiva za prijateljske odnose in mir med narodi, in take ki onemogoča na ozemlju prizadete države kroženje resničnih in objektivnih informacij, ki se nanašajo na odnose z drugimi državami;

da bi poglobili in razširili razne vidike multilateralne pomoči državam v razvoju in tako omogočili nacionalnim ustanovam v teh državah širiti informacije o svojih narodnih enakovrednosti, z razvitimi državami;

da bi nadaljevali in dopolnili delo pri sprejetju konvencije o mednarodnem zbiranju in širjenju informacij;

da bi okrepili informacijske službe Združenih narodov in omogočili uradu za javno obveščanje OZN uporabljati sodobna sredstva obveščanja, kakor so sateliti, da bi proučevali nadaljnje možnosti za ustanovitve posebne agencije Združenih narodov za obveščanje prek satelitov; da bi podpirali proučevanje možnosti za ustanovitve mednarodne združbene časopisne agencije;

da bi spodbujali ustanovitve mednarodnega središča za proučevanje svetovnega javnega mnenja; da bi se nujno lotili izdelave in sprejetja statuta o tujih dopisnikih, ki bi definirali pravice, dolžnosti in obveznosti tujih dopisnikov z ene strani, in viad, pri katerih so akreditirani; z druge strani, da bi bil s tem dosežen glavni namen zagotoviti tujim dopisnikom vse ugodnosti in možnosti, ki so nujno potrebne za opravljanje njihovih poklicnih dolžnosti v skladu s temeljnimi smotri ustanovne listine Združenih narodov in njenih ustreznih dokumentov.

... . Ko opozarjamo na te probleme, izražajo udeleženci simpozija prepričanje, da povzamejo mnenja številnih ljudi na svetu, ki spremljajo stanje v sedanjih mednarodnih

nih odnosih z globoko zaskrbljenostjo in zanimanjem in so pripravljene reševanje teh problemov v celoti moralno podpreti in prispevati vsako drugo pomoč, ki bi bila potrebna.

Udeleženci simpozija tudi sodijo, da takšna svobodna mednarodna mnenj in znanstvenih izsledkov o pereh problemih mednarodnega obveščanja odgovarja potrebam sodobnega sveta. Zato so mnenja, da bi morale postati takšne mednarodne konference redne in da bi morale temeljiti na podobnih zasnovah, kakor so bile izražene na tem simpoziju. Pobuda za sklicanje takšnih konferenc je odprta vsem državam.

PO IZJAVAH SOVjetsKEGA AKADEMIIKA BORISA PETROVA

Ročno vodene vesmirske ladje pogoj za montiranje postaj

Znanstvenik Leonid Sedov izključuje načrt da bi v «bližnji prihodnosti» pristali na Luni

MOSKVA, 31. — V oddaji sovjetske televizije, ki je bila posvečena podvigu vesoljske ladje «Sojuz 3», je akademik Boris Petrov izjavil, da predstavlja poskus približevanja ročno in ne avtomatično vodenih vesoljskih ladij, kot je storil polk. Beregovoj, velik korak proti montiranju vesmirske postaje. Med oddajo, kateri so prisostvovali kozmonavti Pavel Betajev, Pavel Popovič in Valerij Bikovski, je prof. Kostantinov nekoliko orisal kabino Sojuza 3, ki so jo v primerjavi z Vostokovo in Vashodovo precej izpopolnili.

Kostantinov je omenil, da ima kabina tri ločne prostore. Prvi, ki je namenjen počitku kozmonavta, nudi z divanom, tekočo vodo in ozračjem s temperaturo 20 stopinj vso udobnost. V drugem prostoru je pilotska kabina z vsemi napravami za ročno vodenje ladje, tretji prostor pa predstavlja «rezervoar». V njem so nameščene razne naprave za merjenje in tudi skladišče za živež.

Direktor moskovskega igrometsekega zavoda Viktor Bugajev pa je obrazložil pomen osvojitve vesolja za meteorologijo in prisotnost kozmonavta v meteoroloških satelitih. Delo meteorološkega kozmonavta bi bilo po mnenju Bugajeva dvojno: z ene strani bi slikal vse kar bi menil za zanimivo, z druge strani pa bi dobival z Zemlje navodila za raziskovanja na posebnih področjih.

V Houstonu pa je sovjetski vesoljski znanstvenik Leonid Sedov izjavil, na iskovni konferenci, da je imel v «Rice University», da ima Sovjetska zveza na razpolago več raket, ki lahko potujejo ljudi na Luno, vendar da nima v načrtu, vsaj «za bližnjo prihodnost», pristank na Luni. Sedov je rekel, da predstavlja «Sojuz 3» del načrta za razvoj operacij okoli Zemlje in je pripomnil, da je za izvedbo tega načrta dovolj prisotnost ene same osebe v kabini. Sovjetski znanstvenik je dodal, da je «Sojuz 3» dovolj velika, da bi lahko z njo potovalje tri ali celo štiri osebe.

Sedov ni hotel izključiti Lune kot cilj sovjetskih vesoljskih načrtov, a je tudi dodal, da se vesoljske naloge SZ ne omejujejo samo v pristanku na Luni. Sedov je tudi pripomnil, da bodo morali pred potekom kozmonavtov okoli Lune ustrojevati druge podatke, ki bi lahko pripomogli k rešitvi vprašanja hitrosti 40.000 km na uro, ki bo potrebna za povratni polet z Lune in ki jo sovjetski znanstveniki imenujejo «drugo vesoljsko hitrost». Polet okoli Lune je odvisen od rezultatov raziskavanj, ki jih bodo izvedli v prihodnosti. Polet vesoljske sonde «Zond 5», ki je obkrožila Luno in je pristala septembra meseca v Indijskem oceanu, predstavljajo prvi korak, vendar je Sedov dodal, da so še potrebne nadaljnje informacije. Po njegovem mnenju bo potrebno za polet kozmonavtov proti Luni, počakati leto dni ali več, ker sovjetski znanstveniki potrebujejo še nekaj časa za poskuse. Sedov je končno izjavil, da ima realizacija vesoljskih postaj, ki bi krožile okoli Zemlje, prednost in da so prav Beregovoj in smerski v «Sojuz 3» korak v to smer.

... .

SLAVNI IGRALEC NEMEGA FILMA

Ramon Novarro ubit v Hollywoodu

HOLLYWOOD, 31. — Danes so odkrili v njegovem stanovanju v predmestju Hollywooda umorjenega bivšega slavne igralca nemega filma Ramona Novarro. Truplo igralca, ki je golo ležalo v spalnici, je našel njegov tajnik. Spalnica je bila v popolnem neredu, povsod je bila kri, večji del pohištva pa je bil zavrnjen. Zelo verjetno se je Novarro, ki se je rodil v Mehiki, kjer je bil vpisan kot Jose Ramon Gij Samaniego, ostri jpiral napadalec ali napadalec. Policija je našla sledbe nasilja in tudi Novarrove razbitve naočnice. Ramon Novarro se je po prihodu v Ameriko zaposlil kot prodajalec,

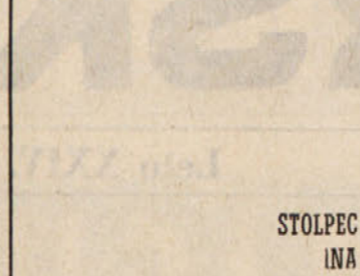
Južno od Azorskih otokov V globini 3000 metrov ostanki potopljene podmornice «Scorpion»

WASHINGTON, 31. — Poveljstvo ameriške mornarice je javilo, da so identificirali kose podmornice «Scorpion», ki se je 27. maja letos potopila z 99 člani posadke kakih 400 milj jugozahodno od Azorskih otokov.

Načelnik mornariških operacij adm. Thomas Moorer je javil, da je ostanke lokalizirala ameriška ladja za oceanska raziskovanja «Mizar» s pomočjo globinskih fotografij. «Mizar» je ob podpori druge enote ves čas iskala ostanke potopljene podmornice, ki so jo našli v globini 3000 m, medtem ko je znano, da ne bi smela globlje od meje 307 m.

Podmornica «Scorpion», ki je sodelovala na manevrih v Sredozemskem morju, bi se morala vrniti v bazo Norfolk 27. maja. Šest dni prej je javila, da je 402 km južno od Azorskih otokov. Od tedaj so izgubili vsak stik s podmornico. Takoj so sprožili reševalno akcijo, pri kateri je sodelovalo 40 ladij, 6000 mož in veliko število letal.

STOLPEC INA

NOVA VAŽNA POBUDA INA

POLICA S PRILAGODITVIJO GLAVNICE ŽIVLJENJSKIM STROŠKOM

- Zavarovalna tehnika je zagotovila polico z namenom, da se ohrani nespremenjena realna vrednost začetne zavarovane glavnice.
- Polica s prilagoditvijo glavnice življenjskim stroškom zagotovi avtomatično povišanje zavarovalne glavnice v sorazmerju s porastom življenjskih stroškov, do največ 3% letno, kar predstavlja poprečni porast v zadnjih petnajstih letih.
- Predvidena je tudi 3% letna prilagoditev življenjske rente (pokojnine).
- Polica s prilagoditvijo rešijo enega največjih in najbolj pereh problemov življenjskega zavarovanja: predstavljajo dobičkonosno finančno investicijo ter zagotovi družini popolno brezskrbnost.
- Polica s prilagoditvijo vam bo omogočila, da boste zadostili, v vsakem trenutku, potrebam, zaradi katerih ste sklenili zavarovalno pogodbo.
- Za vse informacije, nasvete in pomoč se obrnite na agencije INA, ki so vam povsod na uslugo.

KDOR DOBRO PRERAČUNA, SE ZAVARUJE

PD/48

GOSPA CLAUDE MOLČI

Umorjeni osební stražar Alaina Delona Jugoslovan S. Marković razburja Pariz

Še vedno skrivnostni zločin so odkrili 1. oktobra

1. oktobra so v predmestju Pariza odkrili umorjenega človeka, ki je bil zavrt o urečo. Z ugotovitvijo imena pokojnega, Stevana Markovića, znanega sgorilec se boji znanega Alaina Delona, se je začela preiskava, ki do danes ni rodila sadov. Res je, da izsledki še niso znani, vendar dejstvo je, da ugotovitve obdukcije niso pričale policijske organe. Pred dnevi so truplo Markovića odkopali in šele tedaj so zdravniki odkrili v izkazušani lobanji nabor samokresca. Kalibra niso hoteli povedati, vendar so časopisi mnenja, da gre za 6,35, to je «salonske ali ženske pištole Pravito, da je umor delo amaterja, zamaskiranje pa niso pečat profesionalca. Drugi pa zopet trdijo, da so v Markovićevih možganih našli kalibra 9.

Delonovega osebnega stražarja je torej ubil gangster? O ozadju tega zločina obširno piše časnik «Observers in sicer:»

«Ti si moj prijatelj, Meme». je Alain Delon čisto dejal Barthelemyju Guerinju, Antoinovemu bratju. Meme je odgovoril z nasmejanim utrujenega crvujca v pokoji, ki se je bil obrabil v prečutih nočeh. Alain Delon je imel rad Guerinjeve. Kadarkoli se je mudil na jugu Francije, se je oglasil pri njih: rad je imel «kruktneže». V maju smo ga videli v filmski družini, medtem ko je nanj pazilo več telesnih stražarjev Jugoslovanov, med katerimi tudi Stevan Marković. Alainov osebni prijatelj, cigarsko truplo so 1. oktobra našli v nekem jarku v Yvelinesu blizu Plaisira.

Med Alainom Delonom in zvezanim Markovićevim truplom je več reči: prijateljstvo, sovraštvo in še drugi Jugoslovani, predvsem pa policija in za njo notranje ministrstvo. «Vsega za eno dobro mešano solato.» so se na začetku obiloval preiskovalci, po prvem krogu preiskav pa so se misteriozno pomirili.

Prva oseba: Delon, ki hoče biti francoski Frank Sinatra. Ta ideja mu je zelo zgodaj šnila v glavo še v vojaških zaporih v Indokini, zatonem na Saint-Germain des Près skozi noči, ko je iskal prenočišče, oziroma «dobitke», dokler ni srečal Michela Cordoue, ženo režiserja Yvesa Allégreta, ki mu je dal prvo filmsko vlogo. Toda potepini vas blagovolijo srečavati se-

mo takrat, ko ste pri denarju. Meme Guerinu ni hotel od Delona prej sprejeti zlate ure, dokler ni postal slaven in bogat. Alain Delon se nikoli ni mogel ločiti od stare želje, biti velik «šef», in se mogoče ločiti od ted čudnih sanj ambicioznega mladostnika. S tem da je obrnil hrbet svojim najpdašem, je bivši očarljivi potepuh pokazal, da ni tak «diferički» kot drugi iz filmske družbe, temveč da dolguje svoj uspeh nečemu, kar ni samo film, temveč da je nekaj drugega, kot njegovi osebni ter njegov gobec.

Druga oseba je Nathalie: lepá, živahna, drzna ženska v dejanjih bitih veliki «šef», in s hripavim in nekoliko zapeljivim glasom in okrutna. Vstoptila je v Delonovo mitologijo.

Tretji končno je Stevan Marković: 190 centimetrov visok «deček za igro», s kmečko širokoplečnostjo. Lep mladenec z nasmejanim in divjim obrazom. Poklic: možiki in ženske. V Francijo je prišel nekaj, kar mnogi drugi Jugoslovani, blizu Mentona s «Korakom iz pekla». Miloš Milošević, njegov rojak, ki je ze bil v zvezi z Delonom, ga je predstavil gospodarju, bolje gospodarici. Nato je Miloš odšel v Hollywood, kjer so ga ubili v družbi žene Micheya Rooneya. (Ob tej priložnosti je Delon izjavil: «To se lahko zgodi samo v Združenih državah Amerike».) Miloš je Stevanu zapustil lepo mesto in jugoslovanske prijatelje.

Pred sodišči so bili Jugoslovani zmeraj prisotni in to pogosteje od severnih Afričanov. Gibljejo se v nepredirni družbi, ki uporablja nerazumljiv žargon. Izredno lahko se povsod prilagodijo. Ne poznajo za starele sramežljivosti in starih francoskih navad. Umikajo se danam, delajo z mladostno vladnostjo, z neverjetno naglico. Zabavajo se na levem bregu Seine, imajo neverjeten sarm in so v družbi priljubljeni.

Do tu nič hudega, le ena epizoda od pariskega «sladkega življenja», ki se je slabo končala. Skratka kriminalna uganka. Toda kaj, ko pa so tu še ekifletici in letiša so razjarjeni. Predsedajo jim že zaščiteni klijenti in telefonski pozivi v slogu: «Zvedel sem, da hočete arretirati pričo mojega prijatelja Joja. To je prijatelj in jaz jamčim za njegovo moralnost!»

Po «feri Ben Barka» so te metode za nekaj časa izginile, ponov-

Alain Delon

no pa so se jih oprijeli prav po 30. juniju. Policisti so pod pritiskom, skratka tudi na policijo se jezijo. Ko so preiskovalci v Stevanovih dokumentih odkrili razne fotografije in imena, so hitro obdelali afero, opozorili tisk, ga predvsem vzmirili in privabljali s preračunanimi zamočnjaci: kaj-ti je tega tisk us, njih ne bo kmačeval, dal mu je dovolje komisarij, kakor da nekaj visi v zraku.

Stevan se je torej nastanil v posebnem Delonovem poslopju na Aveniji Messine v Parizu. Imel je dvosobno stanovanje pod streho. Vdčil je na sprehold mlega Anthonyja in spremljal gospo Delon. Dobil je po 2000 frankov na mesec. Ko si je Stevan zagotovil to mesto, je začel opazovati, sevda tako svoje gospodarice, kot tudi njihove obiskovalce in prijatelje. Razvozljal je odnose Jugoslovanske družine, kateri se je sreča njihovega rojaka zdela zanimiva, je Stevanu svetovala in ga spod-

bujala k interesantni zadevi: k «podnajemnicam» gospe Claude — mladim, lepim in svobodnim ženskam brez predskoda. V apartmajih gospe Claude blizu Slavoloka zmage — se je vsi z diskretnostjo in umirjenostjo dogajalo brez škandala in brez strahu («blagoslovo» prvovrstno), razen tega ga gospa Claude nudi vse jamstvo dekletom.

Njeno geslo je: «Pri meni ni pu-stolovcev». Ni jih bilo, ker ni računala z Jugoslovani. Kakšna nesreča! Stevan in njegovi prijatelji so se tam ustolčili Seveda ne na način, kakor Korčičani z gramkim zasmevanjem, kakršnega so va-jena dekleta za 20 frankov v Ulici Saint-Devisa. Obnasali so se prijateljsko, prijazno in vdolih dekleta h Castelu. Kmalu je Stevan lahko v svojo prid odvrnil zaščitnike gospe Claude od «poslov», za katere je sam skrbel. Med drugim se je nekoliko ukvarjal tudi z mamili. Na tleh večerih je Stevan zasedel tudi v dolocene visoki marokanske kroge, ki so bili vmesani v afero Ben Barka.

Stevan je postal ambiciozen, hotel si je zgraditi garažo, da bi prodajal športne automobile ljudem iz irgalskih krogov. Na Aveniji Massine je Stevan v dobrih odnosih z Nathalie, medtem ko je Alajnu začela njegova prisotnost presedati. Kljub temu pa je Stevan ostal tam do konca. Prišel je se na teren — dober za lov Težko se je ločiti od jugoslovanskega pajdaša, ki je sklenil ostati Stevan se je kazal istosčasno napadalnega in nasmejanega z nasilnim grožlodenli afero, opozorili tisk, ga predvsem vzmirili in privabljali s preračunanimi zamočnjaci: kaj-ti je tega tisk us, njih ne bo kmačeval, dal mu je dovolje komisarij, kakor da nekaj visi v zraku.

Stevan je postal se bolj zagrejen, ko ga tudi Nathalie ni mogela več prenašati in mu je to tudi odkrito povedala. Toda še enkrat so se pojavili rojaki. Predlagali so mu velik «posel» — heroin naj bi začel mešati s škrobom Stevan je izginil, našli so ga zvezanega v vreči s presekanlo lobanjo. Nikoli ne bo prodajal avtomobilov temu lepemu svetu, kateremu se je za-klel.

Le redko smrt kakega pustolovca vrže policiji s tira. Truplo borejo, ga identificirajo in čakajo. Dvojni umor na Etoulu — epizoda

v vojni zabav — ni zavedel policijske komisarij: goreč balest Alaina Delona so arretirali kot obkazan. Njegovo zasliševanje v pronelelek, 14. oktobra (16 ur) je trajalo tako dolgo v noč, da je bilo povsem podobno zasliševanju s katerih se obtoženec ne vrne, temveč ga odpeljejo v čakalnico zapora. Fotografom, ki po načinu zapiranja avtomobilskih vrat ugotavljajo, kam vodijo obtožena, se je dozevalo, da Alain ne bo kotal čal noči na Aveniji Messine.

Markovićevu truplu so odkrili 1. oktobra, devet dni pozneje pa je policijski inspektor šel po Alaina v Saint Tropez Običajna rutina: «Da.» je v glavnem odvrnil Alain Delon, «Stevan Marković je bil pri meni v službi, vendar pa ne poznam njegovih poslov.» Toda nekaj dni zatem so policisti odkrili več dokumentov Najprej Stevanovo pismo svojemu bratu, kjer pokojni trdi, da s. cut bolj ali manj ogroženega s strani «Alaina Delona», njegove žene ti Marcantonina. Zadnji s seznamu je za prvo orožniško brigado star znanec Nektarji potepin je bil tudi volim agent Alexandara Sangumetta v 18. pariškem okrožju Policija se je vmešala z razourjenjem obsešla je prava jeza do zaščitnega potepuh, ki lahko uide v enim samim telefonskim pozivom in ki že pri najmanjši kontroli lahko pokaže svoj orožni list.

Policijski komisar Reilhac, šef kriminalnega oddelka v Sureté, je prevzel afero v svoje roke in jo prešel. Kakti 12 preiskovalcev je oddlo na lov. Prinesli so Stevanove dokumente, v njegovem poslopju je skora, vse Pariz. Delonu so ukazali, naj se vrne v Pariz. Policiji se ni znel skrivni, toda z njim so hoteli preigniti pozornost na afero, da s. ne bi utišala svoj orožni list.

Preiskava poteka v tajnosti. Z rutino so policiji počasi odkrivali Stevanove naslove. Obrazložitev zahtevalo novinarji od «Figaroja» do «L'Humanitéja» kajti nekatera imena s seznamu so zelo visoko zveveda Notranje ministrstvo v začetku prepust stvari času, zlasti pa se ni vmešavalo v govoric. Nenadoma je preiskavo neopazno zavrla Afera Delon je spet postala afera Marković oziroma afe-a Marković Mesarović Alain Delon je bil samo stava v vojni udara. Policijo je «zadela kaps. Preiskava se nadaljuje.

Ko v teh dneh obiskujemo grobove svojcev, se spomnimo tudi listih, ki so padli za nas, kot tudi vseh, ki so ostali brez svojca in so njihovi grobovi goli.

Naj ne bo groba brez cveta.

ZA RAZVOJ TURIZMA NA ISTRSKEM POLOTOKU

V načrtu je cesta od Oreha do Pulja in od Pulja do Reke

Cesta bo široka 24 m in bo dopuščala 120 km na uro

Da je cestna mreža na Istrskem polotoku sorazmerno šibka, dokazuje gneča, ki nastaja na teh cestah ob sobotah in nedeljah ter v drugih prazničnih dneh, da ne govorimo o poletnih mesecih, ko je promet na teh cestah že težavni zaradi izrednega števila vozil tujih turistov. To nekako je razlog za nadaljnji razvoj Istre pa bo postajalo iz leta v leto bolj ozko, če ga ne bodo začeli korenito reševati. O tem smo pisali že pred časom in sedaj se ob tem ponovno ustavljamo in sicer v zvezi z nekimi dogovorom med predstavnikom komun Istre in Slovenskega Primorja, dogovorom, ki je bil sklenjen pred nedavnim in zadeva gradnjo dvosmerne engaletne ceste, ki jo nameravamo graditi v bližnji bodočnosti in sicer od obmornega prehoda pri Orehu do Pulja ter od Pulja do Reke.

Da je cestna mreža na Istrskem polotoku sorazmerno šibka, dokazuje gneča, ki nastaja na teh cestah ob sobotah in nedeljah ter v drugih prazničnih dneh, da ne govorimo o poletnih mesecih, ko je promet na teh cestah že težavni zaradi izrednega števila vozil tujih turistov. To nekako je razlog za nadaljnji razvoj Istre pa bo postajalo iz leta v leto bolj ozko, če ga ne bodo začeli korenito reševati. O tem smo pisali že pred časom in sedaj se ob tem ponovno ustavljamo in sicer v zvezi z nekimi dogovorom med predstavnikom komun Istre in Slovenskega Primorja, dogovorom, ki je bil sklenjen pred nedavnim in zadeva gradnjo dvosmerne engaletne ceste, ki jo nameravamo graditi v bližnji bodočnosti in sicer od obmornega prehoda pri Orehu do Pulja ter od Pulja do Reke.

Ideja o gradnji ceste od Oreha do Pulja in od Pulja do Reke se je rodila pred približno polstletjem, če ne prej, vendar se je o njej začelo resneje razpravljati šele v zadnjem času. K temu so pripomogle prometne težave, ki smo jih omenili v začetku, k temu so pripomogli konkretni podatki o turizmu, predvsem o tujem turizmu na istrskem polotoku, hkrati pa k temu silijo tudi perspektivni načrti za bližnji in tudi ne tako bližnji prihodnost.

Kdor se bogosteje odpravlja v Istro, bo opazil, da cestna podlaga posamezne ceste vzdržujejo in popravljajo, vendar ostajajo trase cest v glavnem stare in v primerjavi z nekaterimi drugimi področji severne Jugoslavije je Istra, kar se tega tiče, nekoliko zaostala. Hkrati pa jugoslovanski turistični krogi računajo, da se bo turizem na istrskem polotoku še povečal in neki načrti govore, da se bodo od Koprca do Rabca, to se pravi na obalnem področju, ki obkroža istrski polotok, gradili nadaljnji novi turistični objekti, ki da bodo mogli sprejeti okoli 50.000 turistov. Če te nove turistične zmogljivosti dodamo k sedanji, je samo ob sebi razumljivo, da sedanja cestna mreža vsega tega ne bo zmogla.

Poleg tega pa je treba upoštevati še drugo dejstvo, namreč dejstvo, da si sodobni turist izbere za počitek tisto področje, kjer ne bo imel prometnih težav in kamor bo lahko prišel v najkrajšem času. Istra nadalje predstavlja turistično zanimivo področje tudi za tako imenovani week-end, to je za kratek oddih ob koncu tedna za

veliko. Zelo prijetno razpoloženje v novi družbi.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Vsaka pobuda, ki jo boste dali vi, bo načelno odklonjena. Razumljivo neprijetno razpoloženje.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Skušajte se izogniti slehernemu izzivanju. Ne bo vam žal. V družini bo razpoloženje popolnoma drugačno.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Pazite, da ne zamudite priložnosti,

HOROSKOP

BEŽEN SPREHOD PO TURINSKEM AVTOMOBILSKEM SALONU

Od skromnih utilitarnih do razkošnih rolls-roycev

Tokrat so na vrsti le osebna vozila, ker bo salon industrijskih vozil prihodnje pomlad - Nekaj domačih presenečenj - Poudarek na športnih vozilih

Predvčeršnjim so v Turinu odprli mednarodni avtomobilski salon. Čeprav gre za jubilejno prireditve, ker je letošnji salon že 50. po vrstnem redu, so bile očitno tvornice svečanosti skrcene na najmanjšo mero, z druge strani pa so organizatorji letos poskrbeli za čim bolj smotno razporeditev razstave in za povečanje salona, oziroma razstavnega prostora, tako da so s prireditvijo, vsaj kar zadeva organizacijski plat, zadovoljni tako razstavljalci sami, kot tudi ljudje, ki jih ogled novih vozil zablja na razstavišču.

Jubilejnega mednarodnega avtomobilskega salona v Turinu se udeležuje 496 razstavljalcev iz 14 držav: Navzoči sta tu tudi Sovjetska zveza in Češkoslovaška, kar zadeva vzhodnoevropske države, sicer pa razstavlja tu svoja vozila in nadomestne dele najrazličnejše tovarne iz vsega sveta. Zaradi tega je logično, da na 28.000 kv. metrih površine, kolikor obsega razstavišče, moremo videti vse novo in najboljše, kar se na področju avtomobilske industrije proizvača na svetu.

Kar zadeva sedanji mednarodni avtomobilski salon, moramo takoj poudariti, da vidimo na njem izključno osebne avtomobile, ker bodo spomladi in sicer od 12. do 20. aprila na istem razstavišču priredili razstavo tako imenovane industrijskega vozila, to se pravi tovornjakov, avtobusov, gasilskih vozil in drugih motornih vozil, ki ne spadajo na področje osebnih vozil.

Za sleherni okus (pa čeprav ne za vsak žep): na vrhu «Ferraris 865 GTB/4», v sredini «Peugeot 604», in končno, fiat-dino coupé

To je vsekakor velik korak naprej, ki postane še izrazitejši, če ga dopolnimo z nekaterimi podatki iz bližnje in tudi daljše preteklosti. Prvi avtomobili so se pojavili v Italiji pred 70. leti. Seveda je bil tedaj avtomobil velik razkožje, medtem ko je danes avtomobil že nekakšna nujsnost. Zaradi primerjave bomo navedli primer Trsta: leta 1905, ko je bil Trst še pod Avstrijo, je bilo v Trstu registriranih šest avtomobilov. Pred nedavnim pa smo zabeležili, da se število evidenčnih tablic blizu že 110.000, dejansko pa je v Trstu že 75.000 avtomobilov. Kaj pa vsa Italija? V vsej Italiji bo ob koncu leta krožilo po cestah okoli 9 milijonov avtomobilov, tako da bo prišlo po eno vozilo že na 6 prebivalcev. Pet let po zadnji vojni, to se pravi 1950. leta je prišlo v Italijo po eno vozilo na 82 prebivalcev, pred osmimi leti, torej 1960, je prišel po en avtomobil na 21 prebivalcev. Pred tremi leti je prišel po en avtomobil na 9 prebivalcev.

Seveda bi morali pri tem prikazati tudi podrobnejšo sliko motorizacije Italije glede na posamezna zemljepisna področja, saj je razlika med razvitim in bogatim severom in zaostalimi področji predvsem Sardinije, Apulje in nekaterih drugih dežel ogromna.

Rekli smo že, da ne moremo naštevati najrazličnejših novosti in zanimivosti, ki so jih posamezna podjetja prinesla na ogled v Turin. Kljub temu pa je treba omeniti kako novost, o kateri se sedaj veliko govori. Na primer novost, ki jo je prinesel Fiat s svojo «125-special». Pravzaprav je to le izpopolnjena odlična «125», ki se je uveljavila tako doma, kakor tudi na zunanem trgu. Fiat se je pokazal tudi z «mestnim vozilom» «City» - taxi. Gre za razmeroma majhno, predvsem kratko vozilo, ki si najde mesta tudi v veliki mestni gneči. Je to ekonomično, hkrati pa zelo prostorno vozilo, ki bo odlično služilo novim seveda petičnejšim ljudem, ki bodo v mestnem prometu uporabljali raje to vozilo kot

Da bi se lažje znašli v zmešnjava kitajskega krajevnega imenoslovja

Težave so bolj navidezne kot resnične - Fonetični prepisi v imenih mest in krajev so zapopadene tudi nebesne strani

1. Vloga Kitajske v mednarodni politiki postaja čedalje vidnejša. Vedno več je iz te dežele poročil po radiu, po televiziji, pa tudi v dnevnem časopisu, ki predpostavljajo neko vsaj osnovno zemljepisno znanje. Človek je priložen seči po zemljevidu, kjer pa se včasih le težko znajde. Kitajska krajevna imena so namreč za evropsko uho precej čudna. Ni si jih lahko zapomniti, zlasti kadar so si zelo podobna, n.p.r. Hopeni in Hupci, Šansi (Šansi) in Šensi (Sensi), Honan in Hunan. Težave pa so bolj navidezne kakor resnične, saj gre v glavnem za zloženke, ki imajo vsaka svoj pomen. Kitajski zemljevidi se poslužujejo posebnih znakov. Ti postanejo v fonetičnem prepisu zlogi. Važnejših je okrog trideset. Označujejo gore, reke, mesta, pa tudi barve in smeri. Naj navedem le nekaj

takih besed, in sicer v transkripciji velikih mednarodnih atlasov. Beseda shan (šan) pomeni «gora», tien pa «nebo». Znano gorovje je Tien Shan v Osrednji Aziji, bilo pa nase «nebesko pogorje». Sestavlja ga cela vrsta gorskih hribov ali grebenov, ki segajo daleč proti Turanskemu nizavju. Med njimi se dviga tudi drugi najvišji vrh Sovjetske zveze, Pik Pobedi (7440 m). Ling je «gorski hribov», od tod Chin Ling (Činling), pogorje, ki loči Severno Kitajsko od Srednje Imenjuje se tako po stari dinastiji Chin.

Reke označujejo z besedami kiang, ho, pa tudi chuan. Najdaljša kitajska reka (5200 km) je Yangtze Kiang (Jangcekiang) ali Sinja reka, glavna prometna žila kitajske notranjosti. Rodovitne nižine ob bregovih so prepletene z množico rokavov in prekopov. Jangcekiang je s svojim imenom izzval vrsto razprav. Po mnenju nekaterih naj bi beseda pomenila «sina Okeana» ali tudi «reko topla». Kasneje so dognali, da je reka dala ime pokrajina Yang, ena izmed velikih ozemelskih enot, ki jih je 22 stoletij pred našim letištem ustvaril legendarni cesar Yu Veliki. Ves svet je sprejel označbo «sinja reka». Kitajci pa jo odklanjajo. Danes se uporabljata imeni Ta Kiang («velika reka») in Chang Kiang («dolga reka»). Tako je označena na vseh sodobnih kitajskih zemljevidih. Od Ipina navzgor se Sinja reka imenuje Ching Sha Kiang, to je «reka zlatega peska». V pokrajini Tsinghai (Činghai) postane Tung Tien Ho, «reka, ki teče proti nebu». Njeni izviri imajo mongolska imena.

Na Severnem Kitajskem je znana Hwang Ho (Hoangho) ali Rumena reka. Svoje ime je dobila po barvi rodovitne rumenkaste publice, ki jo odplaklje v Rumeno morje. Huang pomeni «rumen», ho pa, kot smo videli, «reka».

Pri nastanku zemljepisnih imen pridejo v poštev tudi nekatere barve: tsing - moder, sinji; bai - bel; hei - črn. Hu pomeni «jezero», wan «zaliv», hai pa «morje». Rumenu morju pravijo Kitajci Hwang Hai.

Krajevno imenoslovje uporablja pogosto nebesne strani: pei ali peh - sever; nan - jug; tung ali tong - vzhod; si - zahod. Ko bomo po radiu spet kaj slišali o spopadnih okrog Formoze, si bomo laže predstavljali lego njenih mest. Prestolnica Taipeh je mesto na severu, Tainan pa je mesto na jugu. Če zadržimo pogled na zemljevid, se boste prepričali, da vas nistem napačilo. Znano je, da se na tem otoku drži oblast tako imenovane Čangkajske nacionalistične Kitajske, ki se je sem umaknila pred zmagovitimi komunisti. Do druge svetovne vojne je Formoza ali Taiwan bila v japonskih rokah. Taiwan pomeni «velik zaliv» (tai - veliki; wan - zaliv). V njem so se ustavljale ladje, ki so prihajale s celine. Kasneje se je ime preselilo na ves otok.

Tudi pri imenih nekaterih zelo znanih mest so zapopadene nebesne strani. Peking je «severna prestolnica»; pe (pei) pomeni «sever», king pa v stari kitajščini «prestolnica». Podobno je Nanking «južna prestolnica», ker je nan, kakor vemo, «jug». Nanking je bil glavno mesto Kitajske že pod dinastijo Ming tako pa spet od 1.1927 do 1.1949 Peking je bil stariji. Zadnji, 18 let je prestolnica Ljudske republike Kitajske. Ni industrijsko mesto, pač pa pomembno prometno vozlišče. Šian, središče pokrajine Šensi, pomeni «zahodno mesto» (si - zahod). Končnica an je kakor ju in chow značilna za mnoga kitajska mesta, prim. Hangchow, Fuchow,

Wuhan na Srednjem Kitajskem. Ta obrabla močno spominja na germanski sufiks burg ali borg. Ker zdaj poznamo kitajske izraze za strani neba, si lahko brez težav razlagamo imena treh rek, ki se izlivajo v morje pri Kantonu: Si Kiang je Zahodna reka, Pei Kiang Severna reka, Tung Kiang pa Vzhodna reka.

Eno najslkiovitih kitajskih mest je Kanton s celimi četrtmi, zgrajenimi na vodi. Njegovo ime je nastalo po pomoti Tuji obiskovalci so namreč mesto zamenjali s pokrajino Kwangtung ali Kuanton, sredi katere leži. Pravo ime je Kwangchow, to je «mesto pokrajine Kwang».

Največje kitajsko mesto je Shanghai (Sanghaj), ki šteje že 7 milijonov prebivalcev. Je glavno trgovsko, industrijsko in pomorsko središče v deželi. Svoje ime dolguje bližnjemu morju. Sanghaj pomeni dobesedno «gornje morje». Mesto stoji ob rokavu Jangcekianga, 20 km od reke in 70 km od morja. Toda prvotno naselje je bilo mnogo bližje morju in ustju Sinje reke. Naplavine so Sanghaj v letu stoletij oddaljile od rečnega izliva, ki velja za «gornje morje», če ga primerjamo s širokim zalivom bližnjega mesta Hangchow na jugu. Kitajska je za nas daljna, ekotična dežela, kjer se dogajajo «čudne» stvari. Vendar tudi pri nas lahko opazimo nekaj podobnega. Dovolj je pomisliti na Adrio, ki je Jadransko morje dala ime, ali na Pizo. Obe mesti sta nekoč bili ob obali. Pisa je v srednjem veku celo slovela kot pomorska republika.

Področje Jangcekianga ima svoje geografsko središče v Hankowu. Gre za trojno mesto Wuhan (Wucgang, Hankow, Hanyang), ki šteje skupaj že več kot dva milijona prebivalcev. Hankow leži ob izlivu reke Han v Jangcekiang in pomeni «ustje Hana». Po isti reki se imenuje tudi Hanyang in sam Wuhan. Trojnemu mestu daje pomembno važnost križišče vodne poti po Sinji reki z veliko železnico Peking-Kanton. Wuhan je močno industrijsko središče. Njegov trginja se je tu povežala s prometovnikmi in železovimi rudniki v bližnji okolici.

Mesto Tientsin (Tienčin) je glavno pristanišče Severne Kitajske. Leži ob reki Hai, kjer se končuje nekaj živih Veliki prekop. Tien pomeni «nebo», tsin pa «rečni prehod», torej je Tientsin «nebeski prehod».

Povprečnemu zemanju (a tudi izobraženca) se kar zavrti v glavi, ko sliši imena nekaterih kitajskih pokrajin. Za pas so si ta podobna kakor Kitajec Kitajcu. Zadeva pa je mnogo enostavnejša, če si ta imena razložimo. Gre za štiri pokrajine, ki si slede od severa proti jugu: Hopeni, Honan, Hupci, Hunan. Prvi dve ležita severno oziroma južno od Hoanghoja, glavne reke Severne Kitajske. Hopeni je dežela severno od reke (ho - reka; pei - sever). Hunan pa dežela južno od nje (nan - jug). Podobno je z ostalima dvema pokrajinama: Hupci se razprostira severno od jezera Tung Ting (hu - jezero), Hunan pa južno.

Zanimiva je primerjava imen treh znanih področij Šansi, Šensi in Šantung (Santung), Šansi je «dežela zahodno od gorovja» (shan - gora, si - zahod). Mišljeno je pri tem pogorje Taihang, ki obrobja na vzhodu visoki svet pokrajine Šensi oziroma ozemlje zahodno od znanega prehoda Tungwang (wan - prehod) Šantung je «dežela vzhodno od gorovja» (tung - vzhod). Nekateri domnevajo, da gre za še omenjeni Taihang, drugi pa mislijo na sveto goro Tai Shan, ki se dviga v zahodnem delu pokrajine. Ime marsikatero deželo je na

stalo iz začasnih zlogov dveh njenih večjih mest. Anhwei izhaja iz Anking ter Hweichow. Prvo teh mest leži ob Jangcekiangu, drugo pa nedaleč od sosednjega Čekianga (Čekianga). Hweichow je bil nekoč znan po proizvodnji črnila.

Pokrajina Fukien, ki leži nasproti Formoze, se tako imenuje po mestih Fuchow in Kienning, zdaj Kiowen.

Zahodno od Hunana leži Kweichow. Ozemlje je dobilo svoje ime po glavnem mestu Kweiyang. Ker pa Kweichow pomeni tudi «bogato deželo», povezujejo nekateri nastanek imena s krajevnimi pridojnimi bogastvi, predvsem s zlatom.

STOCKHOLM, 31. - Švedski človek, kot vsi nordijski, je že zdavnaj razčistil z lažno moralo. Njemu je zato marsikaj dovoljeno, kar bi pri nas zbudilo škandal. Oddaj tu držnost, seveda za naše pojme, švedskih razširitev. In vendar je tudi v tako sodprti družbi nekdo režiser naletel na oviro. Švedska filmska cenzura se je namreč postavila po robu filmskemu režiserju Gunnarju Hoeglundu, bolje povedano njegovemu filmu «Goli ljubljenci v morju». Gre za film, ki ga niti v švedskih kinematografih za sedaj še ne smejo predvajati, ker je cenzura predvajanje filma prepovedala.

Švedski producent in režiser s sklepom nista zadovoljila in imata več možnosti, da se ta preklic, ali razveljavita. Ena možnost je v tem, da se imenuje komisija «soprečnih državljani», ki naj se izreče, ali je film za občinstvo primeren ali ne. V tem primeru se režiserji ni kaj bati, ker se bo komisija - da se ne osmeji pred javnostjo - gotovo izrekla, da je film vreden predvajanja. Toda tudi v primeru, če bi se ta komisija postavila na stran državne komisije, imata producent in režiser možnost, obrniti se na vlado, ki nato odloča «dokončno». In poznavali razmer mnenja, da se vlada ne bo v nobenem primeru postavila na stran cenzure, ker se ne bi hotela zameriti javnemu mnenju. Skratka, skoraj gotovo je, da bo sicer drzni film vendarle prodril in ga bodo švedski ljudje mogli gledati že v kratkem.

Radio Velebit

PETEK, 1. NOVEMBRA 1968

no - 19.05 Solisti - 19.30 Luna park - 20.15 Črna pesem - 20.45 Simfonični koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkestri - 9.35 Glasbeni album - 10.00 Polke, valčki in mazurke - 10.15 Jazz - 11.40 Pesmi desetletja - 12.15 Orkestri - 13.35 Eraz naslovi - 14.05 Juke box - 14.30 Za prijatelje - 15.15 Violinist R. Ricci - 16.00 Popul-danski spored - 18.00 Glasbeni spored - 20.01 Spomini - 21.00 Najnovejša glasba - 22.40 Nove pesmi.

III. PROGRAM

10.00 Klavirske skladbe - 10.50 Di Lasso, pet pesmi - 11.05 Wagner na Strauss - 13.15 Simfonični koncert - 14.30 Carullijeva sonata - 14.45 Saint-Saens: Samson in Dalila - 17.00 Rimska glasbena aranžiranja - 17.35 Pianist F. Gulda - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Koncert - 20.30 Sodobna biologija - 21.00 Fitzgerald in jazz.

FILODIFUZIJA

8.00 Kamtra in Debussy - 8.40 Sphorove variacije in Anjalova Ameriška suita - 9.00 Antologija interpretov - 10.10 Boccherinijeva sonata za violino in klavir - 12.30 London Wind Soloist - 13.00 Masenet: Don Kihot.

IV. PROGRAM SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.50 Dances za vas - 8.05 A. Marodič: «Smeh in solze» - 8.45 Skladbe za mladino - 9.05 «Fostaj, koder mirno greš» - 10.05 Še pomni tovarni - Ivan Janj: Grobovi žive - 10.30 Partizanske

ITAL TELEVIZIJA

11.00 Nabožna oddaja - 12.30 Velika verzija - 13.00 Turistični podatki - 13.30 Dnevnik - 14.30 Šport no popoldne - 17.00 Spored za najmlajše - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.40 Pesmi - 19.45 Šport in ital kvanke - 20.30 Dnevnik - 21.00 Aktualnosti: Facia a facia - 22.00 Slike iz prve svetovne vojne - 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik - 21.15 E. Schwartz: «Il drago» - 22.50 Filmške in gledališke kronike.

JUG TELEVIZIJA

20.00 in 23.20 Dnevnik - 9.35 TV v Soli - 11.00 Osnove splošne izobrazbe - 11.30 Francosčina - 17.50 Gospod Adam gre na Finsko - film - 18.20 Glasben zaslon - 19.05 Slovenske žalostinke - 19.30 Nazim Hikmet: Pisma za Tarantaba - 20.50 Balada o trobenti in oblaku - film - 22.20 W. A. Mozart: Rekvjem.

MONTECARLO, 31. - Louis Ducruet, vodja tukajšnjega opernega gledališča, si je zagotovil izključno gostovanje v Evropi ansambla «New York Ballets, ki ga vodi George Balanchine. Omenjeni ameriški Balet bo nastopal od 20. do 27. junija prihodnje leto. Na več prireditvah, ki se bodo izvršile v tednu dni na raznih odrih kneževine, bo ameriški Balet prikazal praktično ves svoj najboljši repertoar.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Nekdo vam bo podtaknil neko svojo napačno. Bodite pozorni. Išete sebi primerno družbo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Neka sporna zadeva bi znala spraviti v nevarnost dosedanje sodelovanje. Ljubosumni boste.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Proti večeru se boste čutili močno utrujeni, pa čeprav ne boste veliko opravili. V družini napetost.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Nekaj podatek ali neka vest vas bo spravila iz ravnotežja. Zvečer boste v prijateljski družbi.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Problemi, ki jih boste morali rešiti, bo

